

09 במרץ 2026
מספר תיק: תפוצה
סימוכין: 142-26

אל: קצין / קצינת בטיחות בתעבורה יקר/ה

שלום,

הנדון: תכנית הדרכה מקצועית לנהגים/נוהגים – לקראת הקיץ

1. על פי תקנה 587.ב(ח) "בעל המפעל יכין אחת לשנה תכנית הדרכות מקצועיות שנתית לנהגים במפעל, לפי רשימת נושאים והכול כפי שקבעה לו הרשות ובדרך שאישרה לו".
2. תקנה 585(א)(12) "קצין הבטיחות יודא את ביצוען של הדרכות מקצועיות לפי תקנה 587.ב(ח) ולהודיע על ביצוען לרשות".
3. **להלן ההנחיות והנושאים לשנה 2026 המאושרים על ידי הרשות**
 - א. משך ההדרכה לא יפחת משלוש שעות.
 - ב. ההדרכה תבוצע על ידי קצין הבטיחות או על ידי גוף חיצוני.
 - ג. על קצין הבטיחות לתייק ולשמור אישור הכולל את שם המדריך שביצע את ההדרכה, נושאים אותם העביר, רשימה שמית של הנהגים שנכחו בהדרכה, מספר תעודת זהות, מספר רישיון – יש לוודא חתימת הנהגים על גבי האישור לצורך בקרה.
 - ד. יש לבצע מבחן מסכם הכולל לפחות 10 שאלות ולשמור בתיק נהג.

4. להלן הנושאים: (רכבים כבדים - משאיות ואוטובוסים)

הדרכה פרונטלית בלבד

שעה 1 – בטיחות נהיגה בקיץ (60 דק')

4.1 השפעת החום על הנהג (20 דק')

- עייפות, ירידה בריכוז וזמן תגובה (זמן תגובה והשפעה על מרחק העצירה).
- התייבשות ומכת חום – סימנים וזיהוי.
- ניהול שתייה והפסקות.
- עבודה עם מזגן בלי לפגוע בערנות.

4.2 נהיגה בתנאי עומס וחופשות (20 דק')

- שמירת מרחק ברכב כבד. (תקנות 49-50).
- בלימות הדרגתיות ומניעת התחממות בלמים.
- נהיגה הגנתית מול רכב פרטי (שטחים מתים).
- ניהול לחץ וזמן.

כתובת למשלוח מכתבים: ת.ד 80 בית דגן מיקוד 50250

טלפון: 03-9545433, 03-9545418, פקס: 03-9545469

לשירותכם אתר אינטרנט: www.mot.gov.il

4.3 עייפות ושעות נהיגה (20 דק')

- סימני עייפות מוקדמים. (תקנה 26)
- חשיבות מנוחה לפי חוק. (תקנה 168)
- נהיגה בלילה לאחר יום חם.

◇ שעה 2 – כשירות רכב ומניעת תקלות (60 דק')

4.4 בדיקות קיץ חיוניות (25 דק')

- מערכת קירור: רדיאטור, נזל קירור.
- צמיגים – לחץ אוויר והתפוצצות בקיץ.
- מצבר ומערכת חשמל.
- מזגן תקין = בטיחות.

4.5 בלמים ומאטים בירידות (15 דק')

- התחממות בלמים.
- שימוש נכון במאטים.
- נהיגה בירידות ארוכות.

4.6 מניעת שריפות (20 דק')

- גורמי סיכון בקיץ.
- בדיקת מטפים + מיכל מים 20 ליטר (מיכליות חומ"ס).
- נוהל עצירה בטוחה ופינוי נוסעים.

◇ שעה 3 – אחריות מקצועית ותרשי חירום (60 דק')

4.7 ריענון חוקים ונהלים (20 דק')

- אלכוהול לנהג מקצועי.
- שימוש בטלפון.
- אחריות פלילית בתאונה.
- נהלי בדיקה בסיום נסיעה (חשוב במיוחד לאוטובוסים)

4.8 עצירה בשול הדרך בקיץ (15 דק')

- אורות חירום ומשולש.
- פינוי בטוח.
- עבודה מול משטרה וכוחות הצלה.

4.9 תרגול תרחישים קבוצתי (25 דק')

- מנוע מתחמם בעלייה.
- פקק כבד בירידה ארוכה.
- נוסע שמתעלף מחום.
- צמיג מתפוצץ במהירות גבוהה.

5. פרטיות (B) (פעם בשנה) – אפשר לבצע באמצעות לומדה, זמן הלומדה לא פחות מחצי שעה.

- 5.1 השפעת החום על הנהג (עייפות, זמן תגובה, התייבשות, שתייה, הפסקות).
- 5.2 בדיקות רכב לפני הקיץ (מע" קירור, צמיגים, בלמים ונוזלים, תקינות מזגן).
- 5.3 סיכונים מיוחדים בקיץ (רוכבי אופניים, ילדים בחופש, עומסי תנועה ועצבנות, עבודות בכבישים).
- 5.4 השארת ילדים ברכב – מניעת אסונות. (סכנות חום, נהלים למניעה, שימוש באמצעי תזכורת).
- 5.5 בטיחות נוסעים ברכב (חגורות, מושבי בטיחות לילדים, מים, כובע, ערכת עזרה ראשונה).
- 5.6 נהיגה מונעת ואחראית (שמירת מרחק, מהירות סבירה, שימוש בשול, שימוש בנייד, סבלנות וסובלנות בכביש).

6. כלים אחרים (אופנועים, כלי צמה, רכבי עבודה וכו')

בנוסף לנושאים המוזכרים לעיל ובמידה ובמפעל/חברה קיימים סוגים נוספים של רכבים יש לבצע עבורם הדרכה כגון:

- רכב דו גלגלי: סכנה בהתקרבות לצמתים, עקיפות וסכנת החלקה.
- כלי צמ"ה: זהירות בעבודה, הגבלות בשדה הראייה.
- רכבי עבודה: עבודה בגובה, נוהלי בטיחות בעבודה.

אבקש להבהיר כי כל הנושאים שצוינו במכתבי זה, יוטמעו בתוכן ההדרכה בהתאם לסוג הרכב.

לכל קצין בטיחות יש את האפשרות להוסיף נושאים לפי אופי העבודה במפעל, מקרים חריגים ואירועי בטיחות לפי העניין.

מברכה,

סוכר אוסאמה

מנהל תחום קציני בטיחות
"הרשות"

העתק:

מהנדס ורואה חשבון אדמונד בן ליש – ראש מינהל תנועה
הגבי דלית רגב – מנהלת אגף פיקוח ובקרת רכב בכבישים ולארגונים
מר שמעון סודאי – יו"ר איגוד קציני בטיחות

תמצה

כתובת למשלוח מכתבים: ת.ד. 80 בית דגן מיקוד 50250

טלפון: 03-9545433, 03-9545418, פקס: 03-9545469

לשירותכם אתר אינטרנט: www.mot.gov.il